

Met gezamenlijke visie biedt aanpak aardbevingsschade ook kansen

Afgelopen dinsdag was het raak: opnieuw een aardbeving in Groningen. Dit keer een die tot in het hart van de stad te voelen was. Een eerste inspectie leert dat de Martinitoren geen schade heeft opgelopen. Maar dat geldt niet voor zo'n 200 andere bouwwerken in de stad waarvan de eigenaren inmiddels bij de NAM hun schade hebben gemeld. A fact of life, het hoort erbij, we moeten er mee leren leven, zegt minister Kamp. Erg empathisch klinkt het allemaal niet, maar het is wel eerlijk. We moeten onder ogen zien - helaas - dat de aardbevingen in Groningen voorlopig niet voorbij zijn. Niet in de provincie en ook niet in de stad. Want dat is deze week wel duidelijk geworden: de stad beeft mee. We moeten ermee leren leven. Jazeker. Maar hoe doen we dat? Daarin kunnen we onze eigen keuzes maken.

De NAM is verantwoordelijk voor herstellen preventie van de schade door aardbevingen. Vorig jaar is besloten dat daarvoor een aparte organisatie komt, het Project Services Bureau (PSB), gerund door een consortium van marktpartijen. Afgelopen donderdag, daags na de aardbeving, liet burgemeester Vreeman weten dat de stad bij de aanpak van de aardbevingsschade zelf de regie in handen neemt. Niet omdat we geen vertrouwen zouden hebben in de technische expertise van het nieuwe PSB, maar omdat het Groningse stadsbestuur van mening is dat we de aardbevingsschade vanuit een veel breder perspectief moeten bekijken en aanpakken.

Aardbevingen leiden tot twee soorten schade: bouwtechnische schade en waardedaling. Herstel en preventie van bouwtechnische schade bij tienduizenden panden plaatst ons voor enorme opgaven. Maar in principe is het een kwestie van techniek en organisatie. Waardedaling is veel ingewikkelder. Want de waarde van een woning zit niet in de stenen, maar in wat een ander ervoor over heeft. Nu en in de toekomst. Dan hebben we het over de aantrekkelijkheid van het gebied; werkgelegenheid, economische dynamiek, onderwijs, cultuur, bereikbaarheid, de samenhang tussen stad en platteland, de match tussen vraag en aanbod op de woningmarkt, energiegebruik, sociale voorzieningen en zorg in de buurt. Dit zijn de thema's die bepalend zijn voor de toekomst van onze regio en daarmee voor de waarde van onze woningen.

In februari heeft minister Kamp 1,2 miljard euro beschikbaar gesteld voor het aardbevingsgebied. De stad Groningen hoorde daar (nog) niet bij. Het benodigde bedrag zou dus nog wel eens flink hoger kunnen worden. Wij pleiten ervoor om bij de inzet van al dit geld niet alleen te kijken naar veiligheid en techniek, maar ook naar energiebesparing, comfortverbetering en het levensloopbestendig maken van huizen. Tot en met de keuze om in sommige gevallen misschien niet te herstellen of te versterken, maar te kiezen voor iets nieuws. We moeten de vraag durven stellen: is het altijd verstandig om te investeren in woningen waaraan op termijn geen behoefte meer is? Is het dan niet verstandiger om voor iets nieuws te kiezen? En wat zou dat dan kunnen zijn? Natuurlijk, veiligheid staat voorop. En wie door de aardbevingen schade lijdt, heeft recht op compensatie. Maar ook belangrijk is dat we

dit gebied een toekomst geven, zodat ook over twintig jaar - als het gas op is - mensen hier kunnen werken en willen wonen.

Wij zijn er vast van overtuigd dat er voor Groningen een goede toekomst is. Maar dan moeten we niet alleen kijken naar de aardbevingen. Of naar krimp, leefbaarheid en andere problemen. We moeten ook kijken naar wat er goed gaat. Naar de Eemshaven bijvoorbeeld, waar Google een gigantisch datacentrum gaat bouwen. En naar de stad, die nog altijd groeit. Groningen is onverminderd populair als studiestad, ook voor jonge mensen uit het (verre) buitenland. Kortom, er zijn problemen, maar er is ook energie, creativiteit en potentie. Onze samenleving staat voor grote uitdagingen. Op het gebied van energie en duurzaamheid, gezond oud worden en zorg. Juist op deze thema's heeft Groningen heel veel te bieden. Wij wijzen op onze economische speerpunten Energy Valley, Healthy Ageing en BioBased Economy. Als we opgaven en kwailteiten weten te verbinden maken we Groningen sterk, aantrekkelijk en waardevol. Dat vraagt om gezamenlijke visie. Voor stad en ommelanden, naast elkaar en aanvullend. Want we zijn verweven en hebben elkaar nodig. Steeds meer.

Wij denken dat bij het ontwikkelen van een gezamenlijke visie en het uitvoeren van de noodzakelijke maatregelen woningcorporaties een grote rol kunnen spelen. Woningcorporaties hebben verstand van woningen en bouwen. Herstel en versterking zijn bij hen in vertrouwde handen. Ze kennen de regionale bouwsector. Woningcorporaties hebben vanouds ook een rol in de ontwikkeling van woonbeleid; samen met gemeenten en provincie. Dat is belangrijk, want het zijn de regionale overheden die gezamenlijk het nieuwe perspectief voor de regio moeten formuleren. Corporaties kunnen bewoners, bedrijven en overheden bij elkaar brengen en verbinden. Ze hebben ervaring met herstructurering, renovatie en verduurzaming, het betrekken van bewoners en het verbinden van woonbeleid met leefbaarheid, krimp en gezond ouder worden. Kortom, met al die zaken waarmee we voortvarend aan de slag moeten. Tot slot nog dit: corporaties zijn bij uitstek organisaties om eventueel woningen op te kopen, kwalitatief te onderhouden en te verhuren. Zolang de dreiging van nieuwe aardbevingen niet voorbij is, zal de koopwoningmarkt niet normaal functioneren. Zowel voor huidige eigenaren als voor potentiële nieuwkomers kunnen corporaties in hun rol als aankoper en verhuurder de stagnatie doorbreken en nieuwe dynamiek brengen.

*Joost van Keulen en Roeland van der Schaaf
wethouders voor Economie resp. Wonen van de gemeente Groningen.*

[900 woorden]